

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رمزگشایی از بودجه ۱۴۰۵

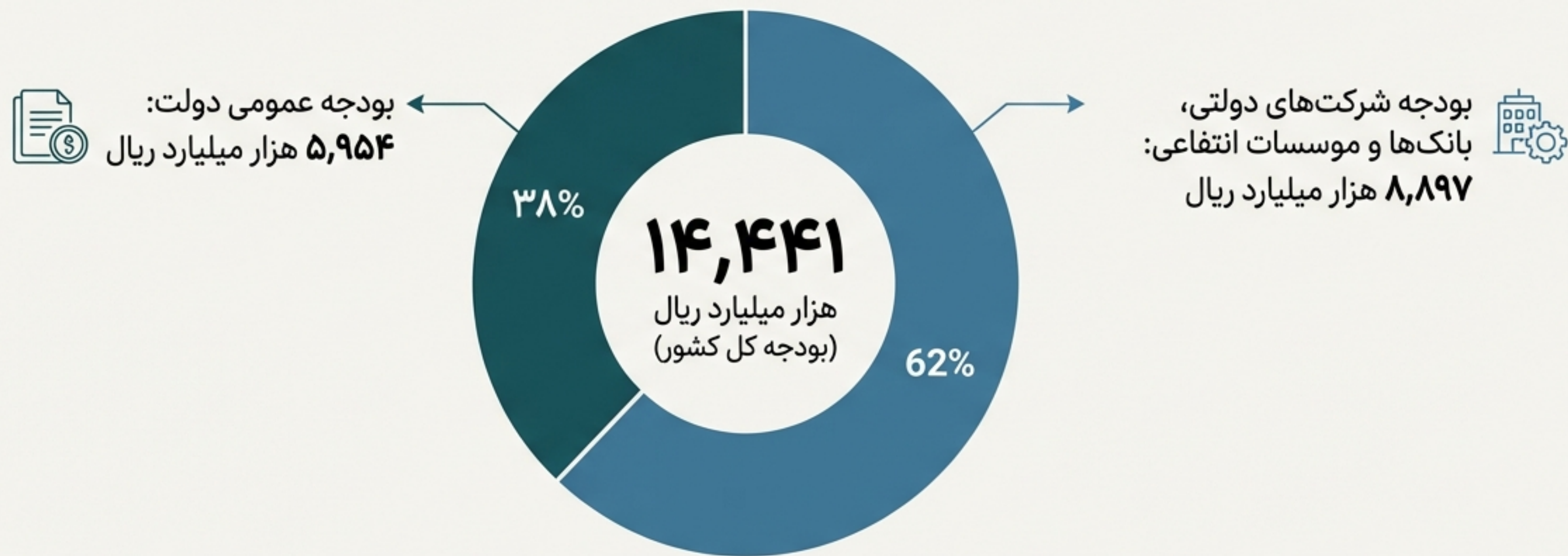
سفری در نقشه اقتصادی کشور

«حُسْنُ التَّدْبِيرِ يُنْمِي قَلِيلَ الْمَالِ، وَسَوْءُ التَّدْبِيرِ يُفْنِي كَثِيرَهُ» - امام علی (ع)

«برنامه‌ریزی درست (اقتصادی)، مال اندک را افزایش می‌دهد و برنامه‌ریزی نادرست، مال فراوان را نابود می‌کند.»

تصویر کلان بودجه ۱۴۰۵: یک نمای کلی

بودجه کل کشور در سال ۱۴۰۵ بیش از ۱۴.۴ هزار هزار میلیارد ریال است که بخش عمده آن به شرکت‌های دولتی اختصاص دارد.

بودجه شرکت‌های دولتی

منابع و مصارف شرکت‌های بزرگ دولتی مانند شرکت ملی نفت را شامل می‌شود.

بودجه عمومی دولت

شامل منابع عمومی (۵,۲۲۰ همت) و درآمدهای اختصاصی (۷۳۴ همت) است که عملیات اصلی دولت را پوشش می‌دهد.

(توجه: ارقام دو بار منظور شده و جمع -خرجی از بودجه کل کشور کسر گردیده است.)

دولت چگونه درآمدزایی می‌کند؟

کالبدشکافی منابع ۵,۲۲۰ هزار میلیارد ریالی بودجه عمومی

کل منابع: ۵,۲۲۰ هزار میلیارد ریال

درآمدها (عمدتاً مالیات)

۳,۴۰۱

هزار میلیارد ریال

۶۵٪

واگذاری دارایی‌های مالی
(اوراق و صندوق توسعه)

۱,۵۴۳

هزار میلیارد ریال

۳۰٪

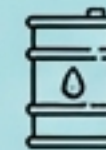

واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای (عمدتاً نفت)

۲۷۵

هزار میلیارد ریال

۵٪

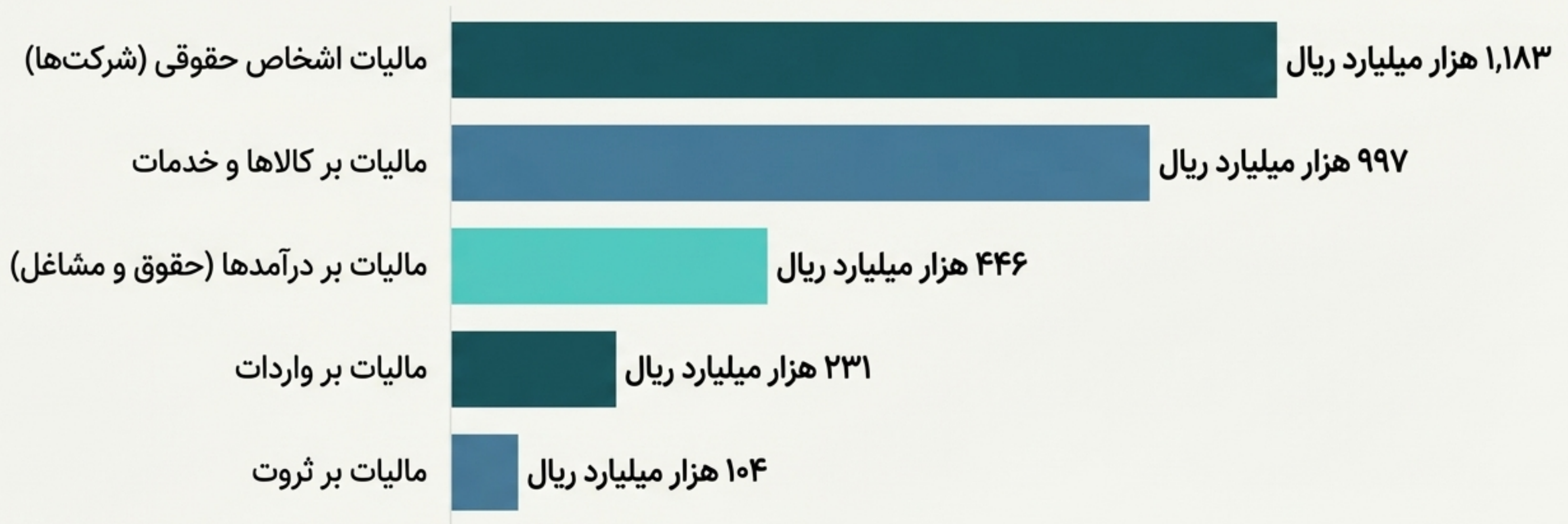
نکته کلیدی

تنها ۶۵٪ از بودجه عمومی دولت از طریق درآمدهای پایدار مانند مالیات تأمین می‌شود.

۳۰٪ باقی‌مانده به فروش اوراق قرضه (ایجاد بدهی) و استفاده از منابع صندوق توسعه ملی وابسته است.

موتور اصلی درآمد دولت: نگاهی دقیق به درآمدهای مالیاتی

مالیات بر کالاها و خدمات (ارزش افزوده) و مالیات شرکت‌ها، مجموعاً بیش از ۷۳٪ از کل درآمدهای مالیاتی ۲,۹۶۱ هزار میلیارد ریالی را تشکیل می‌دهند.

ارقام بر اساس بخش «درآمدهای مالیاتی» از جدول شماره ۲ و جزئیات جدول شماره ۵ محاسبه شده‌اند.

تأمین کسری بودجه: نقش حیاتی نفت و ابزارهای مالی

دارایی‌های مالی (استقراض و صندوق توسعه)

برای تأمین مالی، دولت ۹۴۰ هزار میلیارد ریال از طریق فروش اوراق مالی اسلامی (ایجاد بدهی) و ۵۹۰ هزار میلیارد ریال از منابع صندوق توسعه ملی برداشت خواهد کرد.

۹۴۰ همت

فروش اوراق

۵۹۰ همت

صندوق توسعه

دارایی‌های سرمایه‌ای (سهم نفت)

از کل ۲۷۵ هزار میلیارد ریال منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای، مبلغ ۲۶۳ هزار میلیارد ریال (معادل ۹۶٪) مستقیماً از محل فروش نفت و فرآورده‌های نفتی تأمین می‌شود.

۲۶۳ همت

دولت پول را کجا خرج می‌کند؟ اولویت‌های مصارف بودجه عمومی

کل مصارف: ۵,۲۲۰ هزار میلیارد ریال

هزینه‌ها (جاری)

۴,۰۱۷

هزار میلیارد ریال

%۷۷

تملك دارایی‌های مالی
(بازپرداخت بدهی)

۶۰۲

هزار میلیارد ریال

%۱۲

تملك دارایی‌های سرمایه‌ای
(عمرانی)

۶۰۱

هزار میلیارد ریال

%۱۱

کسری عملیاتی عظیم

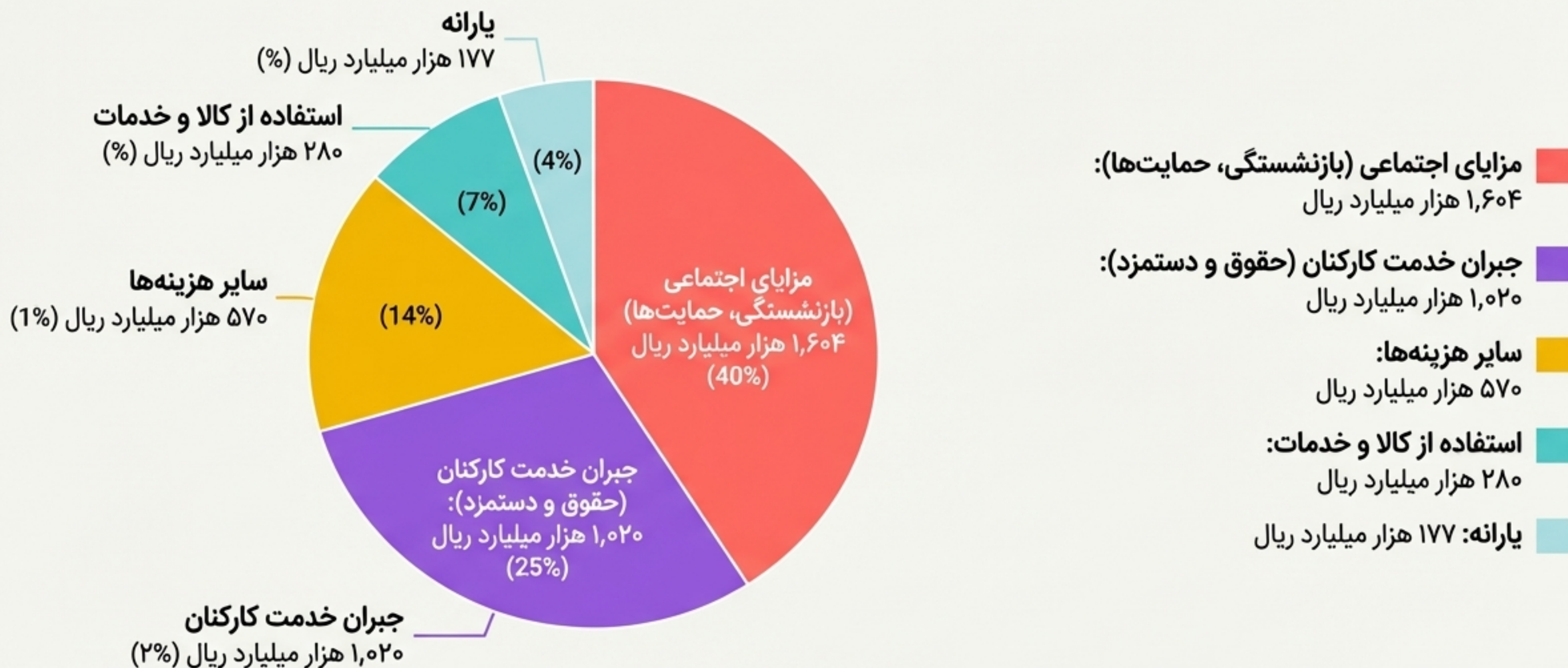
-۶۱۶

هزار میلیارد ریال

درآمدهای دولت (۳,۴۰۱ همت) حتی برای پوشش هزینه‌های جاری (۴,۰۱۷ همت) کافی نیست. این کسری ساختاری باید از طریق فروش نفت و استقراض جبران شود.

کالبدشکافی هزینه‌های جاری: حقوق و رفاه اجتماعی در صدر

بیش از **۶۵٪** از هزینه‌های جاری ۴,۰۱۷ هزار میلیارد ریالی دولت، صرف پرداخت حقوق کارکنان و مزایای اجتماعی اجتماعی (شامل حقوق بازنشستگان و یارانه‌ها) می‌شود.

تعهدات کلیدی در بودجه ۱۴۰۵

بودجه عمرانی کشور

مجموعاً ۶۰۱ هزار میلیارد ریال برای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی) در نظر گرفته شده که عمده آن صرف صرف ساختمان و زیرساخت‌ها می‌شود.

تسویه بدهی‌های دولت

۱۷۰ هزار میلیارد ریال برای تأدیه بدهی به سازمان تأمین اجتماعی و ۴۴۶ هزار میلیارد ریال برای بازپرداخت اصل اوراق مالی منتشر شده در سال‌های قبل، اختصاص یافته است.

وام‌های تکلیفی

سقف تسهیلات ارزان قیمت برای اشتغال خرد و خانگی ۱۰۰ هزار میلیارد ریال و برای ودیعه و خرید مسکن مددجویان ۴ هزار میلیارد ریال تعیین شده است.

افزایش حمایت‌های معیشتی

مستمری مددجویان کمیته امداد و سازمان بهزیستی ۳۰٪ افزایش می‌یابد.

قوانین جدید مالیاتی: تغییرات در انتظار حقوق‌بگیران

پلکان‌های مالیات بر درآمد حقوق تغییر کرده و دو نرخ جدید به مالیات بر ارزش افزوده برای اهداف خاص اضافه شده است.

پلکان مالیات بر درآمد سالانه حقوق

تغییرات کلیدی در مالیات بر ارزش افزوده (VAT)

افزایش ۱ درصدی: برای متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان.

افزایش ۲ درصدی: برای تأمین منابع کالابرگ خانوار.

یادداشت: سقف معافیت مالیاتی سالانه در جدول الزامات به طور نامشخص ۴۸۰,۰۰۰ ریال ذکر شده است.

افزایش حقوق و دستمزد در ۱۴۰۵: اعداد کلیدی

۲۰%

افزایش ضریب ریالی حقوق برای کلیه کارکنان دولت و بازنشستگان کشوری و لشکری.

حداقل حقوق ماهانه کارکنان

۱۵.۶

میلیون ریال (حکم کارگزینی)

حداقل حقوق ماهانه بازنشستگان

۱۴.۰۴

میلیون ریال (حکم حقوق)

افزایش‌های دیگر

۳۰٪ مستمری مددجویان

۲۰٪ حقوق سربازان

سقف پاداش پایان خدمت

۷۵۰

میلیون ریال

*یادداشت: ارقام حداقل حقوق در متن لایحه بدون واحد هزار/میلیون ذکر شده و بر اساس قرائن، مبالغ فوق استنباط می‌شود.

بازار خودرو و واردات: تعرفه‌های جدید گمرکی برای سال ۱۴۰۵

تعرفه‌ها برای خودروهای برقی پایین و برای خودروهای بنزینی با حجم موتور بالا، بسیار سنگین است.

خودروهای برقی و
برد افزا
%۴

خودروهای هیبریدی
پلاگین
%۱۵

خودروهای
هیبریدی
%۴۰

خودروهای بنزینی

تا ۱۵۰۰ سی‌سی: **%۴۰**
۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ سی‌سی: **%۷۰**
۲۰۰۰ تا ۲۵۰۰ سی‌سی: **%۱۳۰**
بیش از ۲۵۰۰ سی‌سی:
%۱۴۵ تا %۱۶۵

- حقوق گمرکی گوشی‌های تلفن همراه با قیمت بالای ۶۰۰ یورو: **%۱۵**.
- واردات ۲,۰۰۰ دستگاه آمبولانس و ۱,۰۰۰ خودروی عملیاتی فراجا از حقوق گمرکی معاف است.

تصویر نهایی بودجه ۱۴۰۵: تداوم چالش‌ها و اولویتهای کلیدی

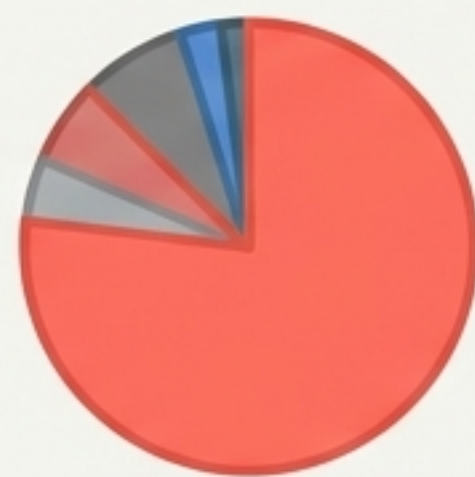
بودجه عظیم تحت سلطه شرکت‌های دولتی

کل بودجه کشور حدود ۱۴,۴۴۱ همت است، اما بودجه بودجه در دسترس دولت برای اداره کشور (عمومی) تنها ۵,۹۵۴ همت است.

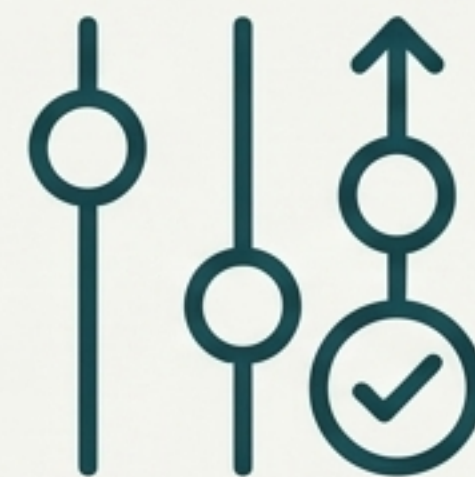
کسری عملیاتی ساختاری

دولت با کسری عملیاتی ۶۱۶- هزار میلیارد ریالی مواجه است که این شکاف عمدتاً با فروش اوراق قرضه (۹۴۰ همت) و برداشت از صندوق توسعه ملی (۵۹۰ همت) پر می‌شود.

تمرکز بر هزینه‌های جاری

حدود ۷۷٪ از مصارف بودجه عمومی به هزینه‌های جاری (عمدتاً حقوق و رفاه اجتماعی) اختصاص دارد، در حالی که سهم پروژه‌های عمرانی تنها ۱۱٪ است.

تعدیل‌های هدفمند

لایحه شامل سیاست‌های مشخصی مانند افزایش ۲۰٪ حقوق، تغییر پلکان‌های مالیاتی و اصلاح تعرفه‌های واردات است که نشان‌دهنده تلاش برای مدیریت منابع و پاسخ به نیازهای اجتماعی است.